

Insulinepomp- therapie

Adviezen en instructies

Inhoudsopgave

Bereikbaarheid diabetesteam	3
Pomp met infusie-set of pod met PDM	3
Hypoglykemie - hypo	4
Hyperglykemie - hyper	4
Geen effect of braken?	5
Wat doet u bij een defecte pomp?	5
Wanneer waarschuwt u uw arts of diabetesverpleegkundige?	6
Verwisselen van de naald / infusie-set / pod	6
Bijzondere omstandigheden	6
Sporten	7
Uw vragen	8
Notities	9

U heeft voor de behandeling van diabetes mellitus een insulinepomp. In deze folder vindt u adviezen en instructies voor dagelijks gebruik, voor bijzondere omstandigheden en bij calamiteiten.

Bereikbaarheid diabetesteam

Diabetesverpleegkundige

- telefoon: 0223 - 69 62 03
- telefonisch spreekuur:
op werkdagen van 12.00 - 13.00 uur
(feestdagen uitgezonderd)
- fax: 0223 - 69 60 03
- e-mail: diabetes@gemini-ziekenhuis.nl

Polikliniek interne geneeskunde: bij afwezigheid diabetesverpleegkundige

- 0223 - 69 63 43: op werkdagen
van 08.00 tot 16.30 uur

Spoedeisende problemen: op werkdagen

- 0223 - 69 69 69:
van 08.00 - 16.30 uur:
laat u doorverbinden met het sein van
de diabetesverpleegkundige, of met
de polikliniek interne geneeskunde

Afdeling spoedeisende hulp: 's avonds, 's nachts, weekend en feestdagen

- 0223 - 69 69 69: laat u doorverbinden
met de afdeling spoedeisende hulp

Pomp met infusie-set of pod met PDM

U gebruikt een pomp met een infusie-set, of een pod met PDM.

- Pomp met infusie-set: dit is een apparaatje met een insuline-ampul erin. Hier sluit u de infusie-set op aan.
- Pod met PDM: een pod is een

insulinereservoir, canule en pomp ineen. Dit apparaatje zit vast op de huid. De PDM (Personal Diabetes Manager) is de snoerloze afstandsbediening van de pod waarmee u uw bloedglucose meet en een bolusadvies krijgt.

Insulinepomptherapie

Hypoglykemie - hypo

Hypoglykemie, of kortweg een hypo, is een bloedglucose lager dan 4 mmol/l.

Mogelijke oorzaken

te weinig koolhydraten gegeten

- extra activiteiten of sport
- emoties
- warmte
- te veel insuline toegediend (bolus / basaalstand)
- hormonaal (menstruatiecyclus)
- medicatie
- ziekte

Maatregelen

Bloedglucose 3,5 - 4 mmol/l

- eet een appel, koek of boterham
- als u wilde gaan eten: wacht dan niet langer en verminder de maaltijdbolus met 10%

Bloedglucose 3 - 3,5 mmol/l

- neem 20 gram koolhydraten
- controleer de bloedglucose na ½ uur en corrigeer totdat de bloedglucose hoger is dan 6 mmol/l

Bloedglucose < 3 mmol/l

- koppel de pomp los / verwijder de pod of zet de pomp / pod in stopstand en

neem 20 gram koolhydraten

- controleer uw bloedglucose ieder half uur en koppel de pomp weer aan als de bloedglucose hoger is dan 6 mmol/l

Hypo: niet meer aanspreekbaar

- koppel de pomp los / verwijder de pod en spuit 1 mg. GlucaGen: dit moet iemand uit uw omgeving doen
- thuis zo nodig glucose intraveneus (rechtstreeks in een ader): dit doet de huisarts of ambulancepersoneel
- zodra u bij bewustzijn bent: neem 20 gram koolhydraten

Neem na een hypo van < 3,5 mmol/l mét klachten altijd een boterham of een paar crackers. U voorkomt op die manier dat de bloedglucose opnieuw daalt. Doe dit **nadat** u de 20 gram koolhydraten genomen heeft.

Hyperglykemie - hyper

Hyperglykemie, of kortweg een hyper, is een bloedglucose hoger dan 10 mmol/l.

Mogelijke oorzaken

- pomp / PDM in de stopstand
- te weinig insuline toegediend (bolus / basaalstand)

- insuline-ampul of pod defect
- probleem met infusie-set, naald of pod
- insteekopening geïrriteerd
- te veel koolhydraten gegeten
- minder activiteiten of sport
- hormonaal (menstruatiecyclus)
- medicatie
- ziekte
- pomp / pod te lang afgekoppeld geweest

Maatregelen

- controleer infusie-set op luchtbellen
- vervang eventueel ampul / naald / infusie-set / pod / batterijen
- drink extra (zonder koolhydraten)
- dien extra bolus toe volgens onderstaande toepasbare regel

Toepasbare regel

100 : dagdosis (basaal + bolussen)
= aantal mmol/l. glucosedaling bij toediening van 1 EH ultra kortwerkende insuline.

Rekenvoorbeeld

Per 24 uur wordt totaal gebruikt: 15 EH basaal en 10 EH bolussen = 25 EH insuline.

$$100 : 25 = 4$$

Bij toediening van 1 EH ultra kortwerkende insuline zal de bloedglucose \pm 4 mmol/l dalen.

Geen effect of braken?

Wacht niet en bel direct:

- overdag met diabetesverpleegkundige: 0223 - 69 62 03
- bij geen gehoor: bel het algemene nummer 0223 - 69 69 69, laat u doorverbinden met het sein van de diabetesverpleegkundige of de arts
- 's avonds, 's nachts en weekend afdeling spoedeisende hulp: 0223 - 69 69 69

Wat doet u bij een defecte pomp of PDM?

Neem bij een defecte insulinepomp of PDM de volgende maatregelen:

- schakel over op reserve insulinepomp (als u die heeft)
- neem contact op met de leverancier van uw insulinepomp (24-uurs service)
- spuit eventueel kortwerkende insuline bij met een insulinepen
- zorg dat u altijd een reservepen op voorraad heeft (Flexpen NovoRapid of Humapen met Humalog)

Insulinepomptherapie

Wanneer waarschuwt u uw arts of diabetesverpleegkundige?

Bel altijd uw arts of diabetesverpleegkundige:

- als u de eerste keer ziek wordt na de start met insulinepomptherapie
- als u blijft braken
- als u door misselijkheid langer dan 4-6 uur niets kunt eten / drinken
- als uw bloedglucose blijft stijgen na een tweede extra bolus insuline
- bij een aanhoudende hypo of hyper
- bij uitputting, uitdroging of hevige buikpijn
- als uw bewustzijn verandert of vermindert
- als u twijfelt hoe u de situatie moet aanpakken

Verwisselen van de naald / infusie-set

- zorg vóór verwisselen voor een goede lichaamshygiëne en was uw handen
- gebruik geen alcohol om de huid te desinfecteren
- gebruik zeep en bodylotion met neutrale pH
- ga eerst zitten voordat u de naald / pod inbrengt
- gebruik de hele buik: niet te dicht

onder ribbenboog en niet vlakbij / onder navel

- controleer de infusie-set op luchtballen
- breng eerst een nieuwe naald in en koppel eerst infusie-set aan: verwijder daarna de oude naald (hygiënischer)
- bij een OmniPod (pod): verwijder eerst de pod, plak daarna een nieuwe pod op
- geef na inbrengen van nieuwe naald / pod bolus van 1 EH
- neem voor aanprikken van Tenderlink naald huidplooi op, prik onder een hoek van 45°
- bewaar de Tender bij een stugge huid in de koelkast, voordat u de Tender inbrengt
- controleer 1 uur na het inbrengen van de infusie-set, pod of een nieuwe naald altijd de bloedglucose

Bijzondere omstandigheden

Douchen / bad

- koppel de pomp af (de pod hoeft niet afgekoppeld)
- laat de pomp in runstand staan
- doe het dopje op de naald
- laat de naald in de huid zitten
- controleer de infusie-set bij aankoppelen op luchtballen

Zwemmen / Sauna

- koppel de pomp af (in runstand laten), of zet de pomp uit (de pod hoeft niet verwijderd)
- doe het dopje op de naald
- koppel de pomp na 2 uur weer aan
- meet voor aansluiten de bloedglucose
- controleer de infusie-set bij aankoppelen op luchtbellen

Strandvakantie

- koppel pomp na het ontbijt af (de pod hoeft niet verwijderd)
- doe dopje op de naald
- spuit per 3 à 4 uur kortwerkende insuline op geleide van bloedglucose
- sluit pomp voor het avondeten weer aan
- controleer de infusie-set bij aankoppelen op luchtbellen
- kans op een hypo
- de pomp / pod mogen niet in de zon: de insuline mag namelijk niet warmer worden dan 40°C, zon en warmte zorgen ervoor dat insuline sneller opgenomen wordt: de kans op een hypo is daardoor groter
- ga niet diepzeeduiken met de pomp

Vliegen

- bij fouilleren: geef door dat u een insulinepomp draagt

- stel de lokale tijd van het vakantie-land op de pomp in

Elektromagnetische velden

- koppel de pomp af / verwijder de pod bij een onderzoek met MRI-scan
- blijf uit de buurt van radarinstallaties of bepaalde ruimtes in elektriciteitscentrales

Controlepoortjes in winkels en op vliegvelden geven geen problemen.

Zomer- en wintertijd

- stel de tijd op de pomp opnieuw in

Sporten

- controleer uw bloedglucose voor, tijdens en na het sporten: dit is nodig om inzicht te krijgen in de reactie van uw lichaam
- eventuele maatregelen zijn afhankelijk van de sport die u beoefent en hoe lang u sport
- kies in overleg met uw arts of diabetesverpleegkundige voor koolhydraten of minder insuline: dit is afhankelijk van uw bloedglucose
- intensief sporten kan 's nachts hypo's veroorzaken: overleg of u 's nachts

Insulinepomptherapie

minder insuline nodig heeft

- houd rekening met het 'post-sport effect', vooral bij 's avonds sporten
- mogelijk heeft u voordat u gaat slapen extra koolhydraten nodig
- voor sommige insulinepompgebruikers: verminder basaalstand met 25% tot de volgende ochtend
- bij teamsport: koppel de pomp bij voorkeur af: pomp kan 2-3 uur afgekoppeld blijven
- geef vóór afkoppelen zo nodig een bolus
- controleer voor het aankoppelen de bloedglucose
- controleer de infusie-set bij aankoppelen op luchtballen

Houdt u er rekening mee dat de reactie van het lichaam heel persoonlijk is. Intensieve zelfcontrole is dus altijd nodig.

Is uw bloedglucose hoger dan 16 mmol/l?

Ga dan niet sporten! Uw bloedglucose moet eerst normaliseren. Anders is er kans op verzuren.

Is uw bloedglucose lager dan 8 mmol/l?

Neem \pm 15 gram koolhydraten, tenzij u vlak na de maaltijd sport.

Uw vragen

Met vragen kunt u contact opnemen met de diabetesverpleegkundige. Dat kan op werkdagen van 12.00 tot 13.00 uur, telefoon 0223 - 69 62 03.

Colofon

Redactie: polikliniek interne geneeskunde
afdeling communicatie

Opmaak: vormgeving communicatie

Druk: Ricoh / 1e druk

Artikelnummer: 135841 / 2014.08

Op alle behandelingen zijn de algemene voorwaarden van het Gemini Ziekenhuis van toepassing, zie www.gemini-ziekenhuis.nl of vraag bij het patiëntenservicebureau.

Gemini Ziekenhuis

Huisduinerweg 3

1782 GZ Den Helder

[gemini-ziekenhuis.nl](https://www.gemini-ziekenhuis.nl)

gemini-ziekenhuis.nl